

KLASA: UP/I-344-03/18-11/105

URBROJ: 376-05-3-20-17

Zagreb, 16. siječnja 2020.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 11., članka 17. stavka 3. i članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17) i članka 96. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09) u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine Žminj i utvrđivanja visine naknade za pravo puta, pokrenutom na zahtjev Općine Žminj, zastupane po Odvjetničkom uredu xx iz Rijeke, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, 16. siječnja 2020. donijela je

RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da je trgovačko društvo Hrvatski Telekom d.d., Radnička cesta 21, Zagreb (dalje: HT) infrastrukturni operator i ima pravo puta na nerazvrstanim cestama navedenim u Odluci Općinskog vijeća o nerazvrstanim cestama na području Općine Žminj (klasa: 363-01/10-01/126, urbroj: 2171/04-01-10-1 od 30.12.2010.), Odluci Općinskog vijeća o izmjenama i dopunama Odluke o nerazvrstanim cestama na području Općine Žminj (klasa: 363-01/14-01/71, urbroj: 2171/04-01-14-1 od 10.12.2014.), Odluci Općinskog vijeća o izmjenama i dopunama Odluke o nerazvrstanim cestama na području Općine Žminj (klasa: 363-01/16-01/32, urbroj: 2171/04-01-17-2 od 25.09.2017.), Evidenciji nerazvrstanih cesta na području Općine Žminj i Potvrdi Općine Žminj, Jedinostveni upravni odjel (klasa: 701-01/16-01/01, urbroj: 2171/04-01/19-8 od 03.12.2019.), koje su sastavni dio ovog rješenja, na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta broj 11/2018 (dalje: Elaborat), koje nerazvrstane ceste su u vlasništvu Općine Žminj i na kojima HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu i koje koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja.
- II. Količinu i vrstu EKI iz točke I. ovog rješenja čine trase kabelaške kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu.
- III. Utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz točke I. ovog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Rovinj ili podredno Odjelu za katastar nekretnina Rovinj, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17).
- IV. Utvrđuje se da Općina Žminj ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta iz ovog rješenja od 28. prosinca 2017.

- V. Obvezuje se HT u roku od 8 dana od primitka ovog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz ovog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostaviti HAKOM-u i Općini Žminj.
- VI. Obvezuje se HT u roku od 10 dana od primitka ovog rješenja platiti Općini Žminj naknadu za pravo puta iz ovog rješenja za prvu, drugu i treću godinu. Svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta plaća se u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena.
- VII. Obvezuje se Općina Žminj omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz ovog rješenja.
- VIII. Obvezuje se HT u roku od 10 dana od primitka ovog rješenja platiti odvjetnički trošak za rad odvjetnika u iznosu od 2.500,00 kuna.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 1. veljače 2016. zahtjev Općine Žminj (dalje: Općina) za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine te utvrđivanje visine naknade za pravo puta, sukladno članku 28. stavku 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama.

HAKOM je donio zaključak kojim je HT obaviješten o zahtjevu Općine te mu je naloženo očitovati se posjeduje li izgrađenu EKI na administrativnom području Općine te je li za istu infrastrukturni operator. Ukoliko je, HT je obavezan dostaviti HAKOM-u i Općini kompletni geodetski elaborat na katastarskim podlogama u digitalnom obliku (vektorizirani digitalni katastarski plan) za cjelokupnu EKI, za trase kabelske kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području Općine te Tablicu 1 za svaku pojedinu zemljišnu i katastarsku česticu na području Općine na kojima ima postavljenu EKI s podacima o vlasnicima ili upraviteljima predmetnih katastarskih čestica te količinama postavljene EKI.

HT je dostavio Elaborat za pravo puta broj 11/2018: geodetski elaborat katastra vodova za cjelokupnu EKI, za trasu kabelske kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području Općine, Tablicu 1 (dalje: Elaborat), kompletan elaborat za pravo puta u tiskanom obliku, izvatke iz zemljišnih knjiga, Izjavu o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora s vlasnicima nekretnina br. 514/2018 od 05.02.2018., kao i Izvod iz poslovnih knjiga Žminj od 29.01.2018. da se predmetna EKI nalazi u poslovnim knjigama HT-a i da je sastavni dio bilance temeljnog kapitala.

HAKOM je 12. srpnja 2018. donio djelomično rješenje kojim je utvrdio da je HT infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje se nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Općine.

U nastavku postupka, Općina je dostavila Odluku Općinskog vijeća o nerazvrstanim cestama na području Općine Žminj (klasa: 363-01/10-01/126, urbroj: 2171/04-01-10-1 od 30.12.2010.), Odluku Općinskog vijeća o izmjenama i dopunama Odluke o nerazvrstanim cestama na području Općine Žminj (klasa: 363-01/14-01/71, urbroj: 2171/04-01-14-1 od 10.12.2014.), Odluku Općinskog vijeća

o izmjenama i dopunama Odluke o nerazvrstanim cestama na području Općine Žminj (klasa: 363-01/16-01/32, urbroj: 2171/04-01-17-2 od 25.09.2017.), Evidenciju nerazvrstanih cesta na području Općine Žminj, Potvrdu Općine Žminj, Jedinствeni upravni odjel (klasa: 701-01/16-01/01, urbroj: 2171/04-01/19-8 od 03.12.2019.) i Tablicu 1 u kojoj su sve katastarske čestice koje su u vlasništvu Općine označene s „DA“ u stupcu 55 tablice.

Obzirom da niti jedna stranka postupka nije zatražila održavanje usmene rasprave, ista u postupku nije održana. HAKOM je temeljem prikupljenih podataka i javno dostupnih evidencija, utvrdio kako slijedi.

Općina traži provođenje postupka iz članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama u odnosu na nekretnine koje su u njenom vlasništvu. Stoga je u ovom postupku bilo potrebno utvrditi je li HT na administrativnom području Općine infrastrukturni operator, količinu i vrstu EKI koju ima na predmetnom području, visinu naknade za pravo puta koju je obvezan plaćati Općini kao vlasniku nekretnina na kojima se nalazi EKI te datum od kojeg teče obveza plaćanja naknade za pravo puta.

HT je infrastrukturni operator na području Općine

Temeljem članka 28. ZEK-a smatra se da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio EKI na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ZEK-a, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta:

-da posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika,

– da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja.

Da je HT infrastrukturni operator na administrativnom području Općine proizlazi iz Izjave HT-a br. 514/2018 od 05.02.2018., kao i Izvoda iz poslovnih knjiga Žminj od 29.01.2018. da se predmetna EKI nalazi u poslovnim knjigama HT-a i da je sastavni dio bilance temeljnog kapitala. Navedene dokumente Općina nije osporila. Dakle, nesporno je utvrđeno da HT ima pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi njegova EKI, jer navedeno pravo proizlazi iz članka 28. stavka 1. ZEK-a.

Nadalje, člancima 27. – 29. ZEK-a regulirana su prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Dakle, pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi EKI HT-a nesporno postoji u korist HT-a, iz čega proizlazi da i naknada za pravo puta nesporno pripada vlasnicima nekretnina.

Općina je pokretanjem postupka pred HAKOM-om jasno izrazila volju da joj se rješenjem odredi naknada za pravo puta na nekretninama u njezinu vlasništvu.

Količina i vrsta EKI HT-a

Količina, vrsta i prostorni položaj EKI HT-a na administrativnom području Općine pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine nije sporna među strankama te ista proizlazi iz Elaborata za pravo puta podzemne i nadzemne EKI, JLS Žminj, br. 11/2018, od 25.01.2018., koji dokument je u dijelu koji se odnosi na podatke o elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i drugoj povezanoj opremi, nesporan među strankama. U navedenom dokumentu, za cjelokupnu EKI (za trase kabela kanalizacione, trase kabela u zemlji bez kabela kanalizacione i trase nadzemnih kabela) vidljiv je prostorni položaj EKI-a na cijelom administrativnom području Općine, pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine, kao i vrsta i količina EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici.

Vlasništvo Općine na katastarskim česticama na kojima se nalazi EKI HT-a

HT je podnio prigovor nedostatka aktivne legitimacije Općine u trenutku podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka jer se Općina trebala legitimirati valjanim zemljišnoknjižnim izvacima za svaku pojedinu katastarsku česticu za koju traži naknadu za pravo puta. Nastavno na navedeno, HAKOM je stava kako je obveza infrastrukturnog operatora za kojeg se pretpostavlja da ima EKI koju je ranije izgradio i koju koristi u smislu članka 28. ZEK-a, najprije dostaviti podatke o istoj, a podatke o vlasništvu nekretnina na kojima se nalazi EKI, moguće je utvrđivati tek nakon što su poznati točni podatci o vrsti i količini EKI i njenom prostornom položaju na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, sukladno članku 5. stavku 2. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN 152/11, 151/14, 95/17, dalje: Pravilnik). Naime, bez dostave podataka od strane infrastrukturnog operatora o izgrađenoj EKI na određenom području, s detaljnim podacima o vrsti, količini i prostornom položaju EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, Općini je nemoguće ostvarivati pravo na naknadu za pravo puta u ovom postupku, obzirom da ne postoji javno dostupna evidencija o EKI, niti je ista dostupna na drugi način. Stoga je u ovom postupku bilo potrebno najprije utvrditi podatke o vrsti, količini i prostornom položaju EKI HT-a, a tek potom vlasništvo podnositelja zahtjeva na nekretninama na kojima se nalazi navedena infrastruktura.

U odnosu na nerazvrstane ceste, Općina je dostavila Odluku Općinskog vijeća o nerazvrstanim cestama na području Općine Žminj (klasa: 363-01/10-01/126, urbroj: 2171/04-01-10-1 od 30.12.2010.), Odluku Općinskog vijeća o izmjenama i dopunama Odluke o nerazvrstanim cestama na području Općine Žminj (klasa: 363-01/14-01/71, urbroj: 2171/04-01-14-1 od 10.12.2014.), Odluku Općinskog vijeća o izmjenama i dopunama Odluke o nerazvrstanim cestama na području Općine Žminj (klasa: 363-01/16-01/32, urbroj: 2171/04-01-17-2 od 25.09.2017.), Evidenciju nerazvrstanih cesta na području Općine Žminj, Potvrdu Općine Žminj, Jedinствени upravni odjel (klasa: 701-01/16-01/01, urbroj: 2171/04-01/19-8 od 03.12.2019.) i Tablicu 1 u kojoj su sve katastarske čestice koje su u vlasništvu Općine označene s „DA“ u stupcu 55, kao dokaze da se radi o nerazvrstanim cestama Općine. Iz navedenih javnih isprava koje HT nije osporio niti je na bilo koji način u ovom postupku doveo u sumnju istinitost činjenica navedenih u javnim ispravama, utvrđene su katastarske čestice koje su nerazvrstane ceste na području Općine, a koje su ex lege u vlasništvu Općine, bez obzira na trenutne zemljišnoknjižne upise. Naime, HAKOM je uzeo u obzir stav VUS-a RH naveden u nizu presuda (UsII-8/17-5, UsII-179/18, UsII-232/18-5) da zemljišnoknjižno stanje nije jedino relevantno u postupku dokazivanja prava vlasništva na nekretninama, osobito u slučaju nerazvrstanih cesta koje su Zakonom o cestama ex lege postale vlasništvo jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalaze. Imajući na umu članke 98., 100., 101., 131., 132. i 133. Zakona o cestama (NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, dalje: ZC) prema kojima se upisi prava vlasništva provode po službenoj dužnosti, na te nekretnine se primjenjuje vlasničkopravni režim

uspostavljen ZC. Dakle, kako se u konkretnom slučaju radi o neupisanom pravu vlasništva Općine na tako stečenim nekretninama u zemljišne knjige, zemljišnoknjižno stanje nije relevantno za utvrđenje vlasnika te vrste nekretnine. Međutim, na nerazvrstanoj cesti na kojoj je pravo vlasništva stečeno ex lege, bilo je potrebno utvrditi da je riječ upravo o toj vrsti nekretnine, a što je potvrđeno spomenutim javnim ispravama koje ovlaštene pravne osobe izdaju o činjenicama o kojima vode službenu evidenciju sukladno čl. 159. ZUP-a, što potvrđuje i stav VUS-a RH u presudi UsII-72/17-9. Pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta, uzima se u obzir i vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu, koji se nalazi na katastarskim česticama koje predstavljaju nerazvrstane ceste na području Općine.

Nadalje, člankom 3. stavkom 3. ZC propisano je da se na javnoj cesti može osnovati pravo služnosti i pravo građenja radi izgradnje građevina elektroničkih komunikacija i povezane opreme, međutim navedenu odredbu nije moguće tumačiti na način da ista derogira članke 27. – 29. ZEK-a koji reguliraju prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Drugim riječima, i pravo puta i naknada za pravo puta osnovani su ZEK-om i proizlaze iz članaka 27.-29. ZEK-a i nisu suprotstavljeni odredbama ZC. Dodatno, kako iz odredbe članka 6. stavka 2. točke e) Pravilnika proizlazi da se naknada za pravo puta obračunava i za ceste, naknada za pravo puta odnosi se i na ceste na kojima se nalazi EKI HT-a (Visoki upravni sud RH, UsII-166/18-6). Stoga je riješeno kao u izreci.

Datum od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta

Zahtjev Općine podnesen je 29. siječnja 2016., međutim, stranke su u tijeku postupka imale zaključen Ugovor i Aneks 1 Ugovora. Prema pravnom shvaćanju Općine, isti su otkazani izjavom o otkazu od 27. prosinca 2017., a otkaz stupa na snagu od dana primitka izjave o otkazu od strane HT-a. Izjava o otkazu je zaprimljena od strane HT-a 28. prosinca 2017. Iako HT osporava valjanost otkaza Ugovora i Aneksa 1. Ugovora, a člankom 9. Ugovora je ugovoreno da se pravo služnosti daje na neodređeno vrijeme, temeljem članka 212. stavka 1. i 3. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, dalje: ZOO) propisano je da ako trajanje obveznog odnosa nije određeno, svaka ga strana može okončati otkazom koji se može dati u svako doba, samo ne u nevrijeme. Visoki upravni sud RH je u presudi, poslovni broj: UsII-242/18-9 od 5. prosinca 2018., zauzeo slijedeće pravno shvaćanje cit. „*Prema ocjeni ovog Suda, u postupku utvrđivanja obveze plaćanja naknade za pravo puta, sama izjava o otkazu ugovora predstavlja dokaz o nepostojanju drugog prava na nekretnini u smislu zapreke za utvrđivanje naknade o pravu puta u ovom postupku. Stoga nije osnovan navod tužitelja kako je tuženik pogrešno zaključio da ugovor o služnosti više ne proizvodi pravne učinke, budući spisu predmeta prileži dokaz o otkazu navedenog ugovora.*“ Ovaj stav Suda potvrđen je u nizu presuda, poslovni broj: UsII- 282/18, UsII-130/17, UsII-351/17 i UsII-278/18-7.

Stoga je kao datum od kojeg teče obveza infrastrukturnog operatora plaćati naknadu za pravo puta, određen 28. prosinca 2017.

Visina naknade za pravo puta

Visina naknade za pravo puta utvrđena je imajući u obzir količinu, vrstu i prostorni položaj EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici prema podacima koje je HT dostavio u Elaboratu te vrsti i površini zemljišta koje se koriste za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje EKI, a prema službenoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Rovinj ili podredno Odjela za katastar nekretnina Rovinj, primjenjujući iznose naknada prema vrsti nekretnine i način obračuna, kako je navedeno u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika, dakle svi potrebni parametri za zbroj visine naknade za pravo puta utvrđuju se ovim rješenjem.

Godišnja naknada prema vrsti nekretnine definirana je člankom 7. stavkom 1. Pravilnika, sukladno kategorizaciji nekretnina iz članka 6. stavka 2. Pravilnika, a prema vrsti zemljišta. Ukupni iznos naknade za pravo puta za prvu, drugu i treću godinu plaća se u roku određenom rješenjem. Sukladno ovom rješenju HT mora dostaviti detaljan obračun s podacima koji su primijenjeni i dostaviti dokaz o uplati, a prilikom obračuna potrebno je koristiti Tablicu 1, Dodatak 2 Pravilnika. Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 28. stavka 4. i 6. i članka 29. ZEK-a i članka 96. ZUP-a, riješio kao u izreci ovog rješenja.

Obzirom da Općina potražuje i naknadu prouzročениh troškova, to se temeljem Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika i članka 161. stavka 2. ZUP-a, HT obvezuje, u roku određenom ovim rješenjem, snositi prouzročene troškove za rad odvjetnika u iznosu od 2.500,00 kuna.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali može se pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu rješenja. Upravni spor može se pokrenuti podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

RAVNATELJ

mr.sc. Miran Gosta

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Radnička cesta 21, 10000 Zagreb - poštom s povratnicom
2. Odvjetnički ured xx, 51000 Rijeka - poštom s povratnicom
3. U spis